

21st Century Skills

ทักษะสำหรับอนาคต

ทักษะที่ลูกหลานเราต้องมี เพื่อชีวิตที่ดีในศตวรรษที่ 21

โรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม อ.เชียงยืน จ.มหาสารคาม

4 กุมภาพันธ์ 2555

คำนำ

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อรายงานผลการดำเนินงานเปิดเวทีเสวนาการปฏิรูปการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ : PBL เป็นผลสืบเนื่องจากโรงเรียนเชียงใหม่พิทยาคม อ.เชียงใหม่ จังหวัดมหาสารคาม เข้าร่วมเวที PLC ครั้งที่ 1 วันที่ 17-18 สิงหาคม 2554 และวันที่ 27-28 เวที PLC เป็นครั้งที่ 2 ร่วมกับมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ภายใต้การสนับสนุนของมูลนิธิธิดาศรี สฤณีวงศ์ โรงเรียนเชียงใหม่พิทยาคม มีความมุ่งมั่นที่จะเตรียมความพร้อมครูในการรับทักษะการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชนในศตวรรษที่ 21

ในการรายงานครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นบันทึกการเรียนรู้ของครูในเวทีเสวนา การเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ : PBL ที่ห้องประชุม ดงทอง โรงเรียนเชียงใหม่พิทยาคม ตอนที่ 2 เป็นบันทึกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของ ดร.ฤทธิ์ไกร ไชยงาม เป็นความหวังอย่างยิ่งในการเปิดเวทีครั้งนี้ ครูจะได้นำทักษะในศตวรรษที่ 21 ในบริบทของเชียงใหม่พิทยาคม สู่ศิษย์ ให้ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขต่อไป

สารบัญ

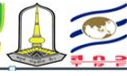
เนื้อหา	หน้า
ที่มาเวทีครูเพื่อศิษย์.....	3
บันทึกการเรียนรู้ PLC ที่เชียงใหม่พิทยาคม	
ทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21.....	9
บันทึกการเรียนรู้ ดร.ฤทธิ์ไกร ไชยงาม	
PLC อีสาน_01 แนวทาง การขับเคลื่อน	
"ครูเพื่อศิษย์อีสาน"	17
PLC_มหาสารคาม_02 ณ เชียงใหม่พิทยาคม	
"ทักษะสำหรับอนาคต ในบริบทของตนเอง.....	20
ผนวก.....	26
ทักษะสำหรับอนาคต 21st Century Skills.....	27
บันทึกชีวิตครูสู่ชุมชนการเรียนรู้ (๑) กำเนิด	
และ อานิสงส์ ของ PLC.....	30
"PBL"ของสายใจ.....	36
คณะครูที่ร่วมเปิดเวทีเสวนาครูเพื่อศิษย์.....	42

เวทีเสวนา

การปฏิรูปการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ : PBL

โรงเรียนเชียงใหม่พิทยาคม อ.เชียงใหม่ จ.มหาสารคาม

ทุกอย่างที่เกิดขึ้นในเวทีครูเพื่อศิษย์เป็นสิ่งที่ดี ๆ ที่ไม่คาดคิดกับตัวข้าพเจ้าทั้งนั้น เริ่มตั้งแต่การเข้าร่วมเวที ข้าพเจ้าทราบว่าทุกท่านที่ถูกเชิญจะผ่านการคัดกรองอย่างดีเยี่ยม จากคณะกรรมการสรรหาคัดเลือกแต่ข้าพเจ้าได้ร่วมเพราะ ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช ผวก เนื่องจากข้าพเจ้าเป็นตัวแทนของครูกลุ่ม LLEN มหาสารคาม ที่นำเสนอความก้าวหน้าของโครงการ (ในส่วนของครูผู้ร่วมปฏิบัติการ) ซึ่งในการนำเสนองานครั้งนั้น ข้าพเจ้า ไม่คิดอีกเหมือนกันว่า จะได้เข้านำเสนอที่ สกว. อาจารย์ผู้ดูแลโครงการ (อาจารย์ ดร.ฤทธิ์ไกร ไชยงาม) ท่านชวนร่วมประชุมวิชาการ ข้าพเจ้าตอบตกลงทันที เพราะคิดว่า ได้นั่งฟังการสนทนาทางวิชาการของผู้รู้ทั้งหลาย ไกลถึงวันที่ นำเสนองาน อาจารย์ ดร.ฤทธิ์ไกร ไชยงามประสานว่าที่ สกว. นะครับ ตื่นเต้นและตกใจมาก เพราะเท่าที่ทราบ สกว.เป็นหน่วยงานที่ยิ่งใหญ่มาก เป็นหน่วยงานในฝันที่คิดว่าเราน่าจะได้สัมผัส สักครั้ง แต่เมื่อถึง สกว. ข้าพเจ้าตัวลีบเลยเพราะเจอผู้

กำกับทิศทางทั้งนั้น แต่ท่านคือบุคคลที่เห็นในรูปและมีหนังสือที่ท่านเขียนหลายเล่ม ปกติจะพกหนังสือติดตัวเสมอ เอาไว้อ่านขณะรอเวลา วันนั้นพก **หนังสือครูเพื่อศิษย์** เต็มหัวใจให้ **การศึกษา** เขียนโดยศ.นพ.วิจารณ์ พานิช วันนี้ได้เจอตัวจริง ข้าพเจ้านั่งยิ้มคนเดียวอย่างมีความสุข และวันนั้นข้าพเจ้าได้นำเสนอสิ่งที่พวกเราชาวเชียงใหม่พิทยาคมร่วมใจกันในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ต่อหน้าท่านด้วย ท่านถามว่า ถ้าจัดเวทีครูเพื่อศิษย์จะมาไหม ข้าพเจ้าใจง่าย รับปาก ตะทันทีเหมือนกันจึงเป็นที่มาของการเข้าร่วมเวทีครูเพื่อศิษย์ครั้งแรก

จากเวทีครูเพื่อศิษย์ครั้งแรก พบว่าเราเป็นเพียงหิ่งห้อยในเวที เป็นการออกมาพบกับโลกกว้าง คิดถึงโรงเรียนทันที โรงเรียนเราจะรู้ไหมหนอที่อื่นเขาไปไกล ที่อื่นคิดนอกกรอบกันแล้วโรงเรียนเรายังยึดติดรูปแบบเก่าๆ เดิมๆ ยืนสอนอยู่หน้าชั้นเรียน เข้าซ้ำออกเร็ว แล้วบ่นว่าสอนไม่จบเนื้อหาเลย อยากให้ครูที่โรงเรียนมาอยู่ในเหตุการณ์ ทั้งในกระบวนการดำเนินงานของคณะกรรมการจัดเวทีเสวนามาก ครูบ้านนอกคนหนึ่งได้เปิดโลกทรรศน์แล้ว เมื่อกลับถึงโรงเรียนได้แต่รายงานผู้บริหารและเล่าเรื่อง ที่ตัวเองไปประสบมา ให้เพื่อนครูฟัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูในระดับ ม.3 ซึ่งข้าพเจ้าเป็นหัวหน้าระดับ(โรงเรียนเชียงใหม่พิทยาคม แบ่งการดูแล การปกครองนักเรียนเป็นระดับชั้น แต่ละระดับชั้น มีครูหัวหน้าระดับและรองหัวหน้าอีก 2 คน ในระดับ ม.3 มีครูทั้งหมด 16 คน) เราคู

กันจะทำอะไรในการพัฒนาเด็กของเรา มีครูวิรัตน์เสนอว่าเราควรพัฒนาคุณธรรมก่อน (ถามว่าครูทุกคนเห็นด้วยไหมก็ตอบได้ว่า ไม่) ในช่วงขณะนี้พวกเราจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ซึ่งครั้งแรกเราบูรณาการ 5 รายวิชา (ผลจากการเข้าร่วมกับโครงการ LLEN ทำให้ครูอื่นๆ เห็นความสำคัญ) ปีนี้เราพัฒนาเป็นทั้งหมด คือ 8 รายวิชา ถามว่าแน่ใจไหมว่าการบูรณาการสามารถพัฒนาทักษะเด็กได้ ข้าพเจ้าตอบทันทีว่าแน่ใจ ผลตกที่เด็กแน่นอน ข้าพเจ้าพูดได้เต็มปากเป็นครั้งแรกหลังจากที่ลงคลุกกับเด็กในการเรียนรู้บูรณาการด้วยโครงการว่า “เด็กจะเป็นอย่างไร อยู่ที่ครูปั้นแต่ง” ส่วนครูเป็น สิ่งที่เราต้องพัฒนา เพราะผลจากการประเมิน ของเรา เด็กมีการพัฒนา โดยเฉพาะเด็กอ่อนพัฒนาได้มาก เด็กเก่งไม่ต้องพูดถึง แต่ปัญหาอยู่ที่ครู คือครูขาดความมั่นใจ ครูยังยึดติดระบบ ที่สำคัญคือ ครูพร่องความเป็นครูนิดหนึ่ง คือขาดความตระหนัก จาก การประเมินแบบQM เราน่าจะเติมตัวนี้ได้

เมื่อกลับจากครูเพื่อศิษย์ครั้งที่ 2 ข้าพเจ้าพบแล้วว่าเรา มาถูกทาง โดยเฉพาะเราพบต้นแบบแล้วที่โรงเรียนลำปลายมาศ ข้าพเจ้านำเสนอเพื่อนร่วมงานว่าทักษะที่ต้องการให้เกิดกับเด็กในศตวรรษที่ 21 ไม่ใช่แค่การเรียนรู้บนฐานปัญหา (โครงการ) เท่านั้น lesson study ก็ใช่ อื่นๆ อีกมากมาย โดยเฉพาะผลงาน ครูเพื่อศิษย์ **ครูธนิษฐ์ สุวรรณเจริญ** ท่านมีเทคนิคสอนเด็กเยี่ยมมาก ข้าพเจ้าได้นำเทคนิคการนำเสนองาน

เป็นกลุ่ม แต่แทนที่จะเสนอหน้าชั้นเรียน กลับเป็นเสนอในกลุ่ม ด้วยคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กของท่านบางอย่างมาใช้พบว่าในระดับ ม.3 ไม่ได้ผลเท่าที่ควร เพราะนักเรียนครุชนิต เป็นม.ปลาย ต้องปรับทันที เปลี่ยนเป็น นำเสนอในรูปของmind mapping แทนและได้ผล

การนำเสนอด้วย
คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก

นำเสนอในรูปของ
mind mapping

ข้าพเจ้าในฐานะหัวหน้าระดับ เพื่อให้ครูเกิดความตระหนักและเข้าใจในทิศทางเดียวกัน ได้ทำเรื่องขอศึกษาดูงานที่โรงเรียนลำปลายมาศพัฒนา ทันที โชคดีที่เรามีพันธมิตรที่ดีคือ มหาวิทยาลัยมหาสารคามโดยเฉพาะ อาจารย์ ดร.ฤทธิ์ไกร ไชยงาม ท่านประสานทันทีเหมือนกัน ถือได้ว่าท่านเป็นคุณอำนวยในการพัฒนางานโรงเรียนของเราอย่างเต็มตัว ความคาดหวังของข้าพเจ้าคือ ขอเพียงให้ครูได้รู้ได้เห็นว่าเขาทำจริง ๆ และได้ผล แล้ว แค่ 50 ก็ได้ผล ถือว่าเกินเป้าผลด้านปริมาณจากการตั้งเป้าหมายและการศึกษาดูงาน พบว่าครู

ในระดับร่วมศึกษาดูงานเกินเป้าหมาย จากการทำBAR,AAR พบว่าได้ตามเป้าประสงค์ ถึงบางอ้อทุกท่าน แต่ละท่าน จะต่างกัน ส่วนตัวของข้าพเจ้าพบแล้วคำตอบทุกอย่างที่ค้างคาใจ เขาวัดผลประเมินผลอย่างไร การดึงผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมอย่างไร การจัดวิชาบูรณาการอย่างไร 3ช ชง เชื่อม ใช้ อย่างไร เกินความคาดหวังเอาไว้ ครูเริ่มเข้าใจการใช้วินัยเชิงบวก การจัดบรรยากาศที่อบอุ่น การให้ความรักเป็นฐานการเรียนรู้ เส้นทางสมาธิ วิถีชีวิต และที่สำคัญคือการกล้าที่จะเดินตามอุดมการณ์ของท่าน ผอ.วิเชียร ไชยบังนั่นเอง

มีครูหลายท่าน ต่างระดับเดินมากุญกับข้าพเจ้าว่า ทำไมไม่เริ่มฝึกและปลูกฝังตั้งแต่ ม.1 แสดงว่า การเผยแพร่ ได้ผล ข้าพเจ้าได้แต่ยิ้ม (แบบนางงาม เพราะมีความสุขมาก) ถึง ณ. เวลานั้นคงแล้วแต่ผู้บริหาร หน้าที่เราแค่ ม.3 ก็พัฒนาจุดนี้ เป็นจุดประกาย(สร้างบรรยากาศ ,การชง) ให้ระดับอื่นเห็นก่อน ในส่วนของเด็ก เราเริ่มฝึกสมาธิที่การเดิน ระยะแรกเราให้เด็กเดินแบบรถไฟ มีข้อตกลงว่าห้ามเหยียบเท้ากัน เป็นเวลา 1 อาทิตย์ เด็กโวยวายมากเลย แต่ก็ทำตาม เมื่อถามความรู้สึก เด็กบอกว่ามีวินัยดีไม่แตกแถว อาทิตย์ต่อมา ครูให้นักเรียนแต่ละคนเดินนับก้าว ตั้งแต่แถวหน้าเสาธง ถึงอาคารเรียน มีข้อตกลงว่านับทุกขาขวา ห้ามนับหลง ถ้านับหลงกลับมานับใหม่ ณ.ขณะนี้เรากำลังรอผล

ส่วนของครูเราจัดเวทีเสวนา การปฏิรูปการเรียนรู้ครู
 เพื่อศิษย์ : PBL ยอมรับว่าหนักใจมากช่วงแรกเรากำหนด 21

มกราคม ได้ติดต่อวิทยากรเรียบร้อยแล้ว เนื่องจากธรรมชาติของ คนเราย่อมไม่ยากให้ใครเด่นกว่า จึงตัดปัญหานี้ไปด้วยการ เชิญวิทยากรภายนอก แต่ด้วยเหตุสุดวิสัย สมศ. เข้าประเมิน รอบ 3 ในวันที่ 23 พวกเราเลย เลื่อนการจัดเวที ออกไปอีก วิทยากรมาไม่ได้ คิดหนักเลย แต่สบายใจเมื่อเรามีพันธมิตรที่ดี ดร.ฤทธิไกร ไชยงาม และทีมครู Ilen ของเรา ยื่นมือช่วยเต็มที่ มีการร่วมประชุมซักซ้อมความเข้าใจกลุ่มย่อยครูที่ไปดูงานที่ลำ ปลายมาศ เพื่อเป็นพี่เลี้ยงเพื่อครู

จากการตั้งความคาดหวังของครูแต่ละท่านที่ร่วมเปิดเวที ส่วนของผู้จัด ในด้านคุณภาพต้องการให้ครูรู้และเข้าใจทักษะ สำหรับศตวรรษที่ 21 วิธีการทำให้เกิดทักษะเหล่านั้น คาดหวัง ว่าครูจะเข้าใจกระบวนการจัดตั้งปัญญา ในด้านปริมาณถ้าครูร่วม 50 เปอร์เซนต์ แสดงว่า เท่ากับ 100 ในส่วนของครูหลายท่าน ล้วนมีความหวังว่าอยากได้แนวทางเทคนิคในการสอนเด็ก ต้องการพัฒนาตนเอง ต้องการทักษะการสื่อสารกับผู้อื่น ต้องการนำสิ่งใหม่ๆ มาพัฒนาเด็ก ต้องการทักษะความเป็น

มนุษย์ ต้องการทักษะการคิด อยากได้ระบบการสอนที่ทำให้เด็ก
คิดเป็น ทำเป็น อยากได้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย
ครูและนักเรียนเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข

**ทักษะสำหรับ
ศตวรรษที่21**

เวทีเสวนาพวกเราเดินทางด้วยกระบวนการ
จิตปัญญา ด้วยการสร้างความรู้ความเข้าใจ ทักษะสำหรับ
ศตวรรษที่21 ด้วยการสะท้อนให้เห็นความเปลี่ยนแปลงด้าน
ต่าง ๆ ของโลก ของประเทศ ของสังคม ของชุมชน ของ
ครอบครัว และเด็ก ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบทั้งทางบวกและลบ

จากนั้นตั้งโจทย์ที่ท้าทาย ให้ครูร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้วยเข้า
กลุ่ม กลุ่มละ 5-7 คน พร้อมคำว่าว่า เด็กไทยต้องการทักษะ

ะไรบ้างเพื่อการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
 และท่านจะจัดระบบการเรียนรู้อย่างไรเพื่อให้เกิดทักษะเหล่านั้น
 จากนั้นครูแยกย้ายตามกลุ่มเพื่อตั้งศักยภาพของครู ตามอิสระ
 โดยมีพวกเราแทรกเข้าไปทุกกลุ่ม

ครูเข้ากลุ่มร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

จากนั้นจัดกิจกรรมผ่อนคลายก่อนนำเสนอผลงาน

ตัวแทนครูนำเสนอผลงานอย่างมีความสุข วิทยากร
 (ดร.ฤทธิไกร ไชยงาม) เป็นทั้งตัวขง ตัวเชื่อมองค์ความรู้ที่ยอด
 เยี่ยม ครูทุกท่าน ถึงบางอ้อ

พักเที่ยง สังเกตครูจับกลุ่มคุยกันอย่างมีความสุข
 ภาคบ่ายเริ่มกิจกรรม brain Gym กับครูก๊วย พบว่าครูชอบมาก
 บางท่านบอกว่ากลับไปเป็นเด็กอีก

จากนั้นเริ่มกิจกรรมเล่าเรื่องประทับใจเกี่ยวกับการสอน การดูแล
 เด็กนักเรียนเพื่อให้ครูตระหนักในคุณค่าของตนเองและดึงPBL
 ที่มีอยู่ในตัวครูออกมา ด้วยกิจกรรม 1,2,3

คนที่ 1 เล่าเรื่อง คนที่ 2 จดเรื่องเล่า คนที่ 3 ชักถาม
 เหตุการณ์ที่ไม่เข้าใจ

คนที่ 2 เล่าเรื่อง คนที่ 3 จดเรื่องเล่า คนที่ 1 ชักถาม
เหตุการณ์ที่ไม่เข้าใจ

คนที่ 3 เล่าเรื่อง คนที่ 1 จดเรื่องเล่า คนที่ 2 ชักถาม
เหตุการณ์ที่ไม่เข้าใจ

ให้เวลาคนละ 10 นาที ครูร้อง วั เลย ทำไม่นานจ้ง แต่พอเริ่ม
จริง ๆ เวลา 10 นาทีไม่พอ

สู่มกลุ่มออกมาเล่าเรื่องของเพื่อน

จากการจับกลุ่มเล่าเรื่องที่ประทับใจเกี่ยวกับการสอน
การดูแลเด็กนักเรียน(ตั้งPBL ในตัวครู)พบว่าคุณครูชัยพรใช้
การให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ ชมเด็กในการเรียนวิชา
คณิตศาสตร์ คุณครูลัดดาวัลย์ ใช้การเคาะโต๊ะประกอบจังหวะ
ในการสอนทำนองเสนาะ คุณครูยุพี ใช้คำพังเพยสั้น ๆ กับ
ชีวิตประจำวัน คุณครูทองปาน สอนวิชาการงาน อาชีพ
ประทับใจการสอนโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ (ชกท.)
ที่ส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการที่บ้านแล้วครูติดตามนิเทศ

แนะนำการคืนถิ่นของภูมิรัฐต่างๆ คุณครูหนึ่งใช้การจำตาราง
ธาตุด้วยทำนองสรภัญญะ คุณครูบุษราภรณ์ ชาวทอง หัวหน้า
ระดับ ม.6 ยึดหลักการพูดจริง ทำจริง อย่างใกล้ชิดสม่ำเสมอ
ทำตัวเป็นแบบอย่าง แก่นักเรียน กับครุมีการประชุม วางแผน
กันเป็นระยะ ครุสุชาตินี้ ให้ความสำคัญกับการจัดบรรยากาศใน
ห้องเรียนให้น่าเรียน ให้ความเป็นกันเองกับเด็ก เด็กทุกคนยิ่ง
เด็กหนึ่งเรียนจะให้ความสนใจเป็นพิเศษ คุณครูวันชัยใช้
กิจกรรมการสอนแบบปฏิบัติจริง คุณครูอ้อยใช้ระบบเพื่อนช่วย
เพื่อนในการจัดการเรียนการสอนเพราะในห้องที่ปรึกษาท่าน
มีนักเรียนที่เขียนไม่ได้ คุณครูสุนิสาเน้นการสอนแบบลงมือ
ปฏิบัติจริง การทำงานเป็นทีม แล้วนำผลงานนำเสนอหน้า
ชั้นเรียน ในรายวิชาฟิสิกส์ คุณครูประดับใช้การแก้ปัญหา
การเรียนด้วยโครงการวิทยาศาสตร์ โดยกำหนดหัวข้อเป็น
ขอบเขตให้ศึกษาในแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน คุณครู
อัมพรใช้ระบบดูแลนักเรียน ที่จะลาออกจากการเรียนเนื่องจาก
จะไปดูแลแม่ ที่ถูกรถชน คุณครูได้ติดตามและช่วยเหลือจน
เด็กจบ ม.6 และได้เข้าเรียนพยาบาล มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คุณครูภาณุพันธ์ ให้อิสระความคิด ให้นักเรียนค้นหาเอง ครู
คอยแนะนำ ในการสอนวิชาสร้างเว็บเพจ พบว่านักเรียนมี
วิธีการใหม่ๆ มาเล่าสู่ครูฟัง จนสามารถนำนักเรียนไปสู่เวที
แข่งขันระดับประเทศ และได้เหรียญทองระดับประเทศ ในงาน
ศิลปหัตถกรรมนักเรียนได้ คุณครูจันทร์เพ็ญ ประทับใจระบบครู
พ่อ ครูแม่ ใต้ดูแลนักเรียนเกร(หมาน้อย,ไก่)ที่ไม่มีใครรับเป็น

ลูก(ครู 1 คน ต่อนักเรียน 25 คน) ปัจจุบันพบว่าเด็กพวกนั้นได้ทำงานมีร้านเป็นของตัวเอง รัฐบาลแต่ยังเฝ้ามาดูแล และเวียน มาหา ครูเป็นประจำ ครูหนอง ใช้การถามแทนการสอบข้อเขียนในรายเด็ก ที่เขียนไม่ได้ พบว่านักเรียนเข้าใจและตอบได้ ครูคำพันธ์ใช้เทคนิคการถอดคำประพันธ์ ด้วยการวาดภาพตามคำประพันธ์ ส่วนครูเพ็ญศรี ฅ. เทอมนี้ได้แก้ปัญหาเด็กที่เขียนหนังสือไม่ออก(ไม่แน่ใจ แต่ถามเพื่อนครูหลายคนบอกว่าใช่) คือนพรัตน์ สังเกตได้จากให้ส่งงานไม่เคย สอบเขียนส่งกระดาษเปล่า แต่สังเกตได้ว่า เขาเข้ามาเขียน Facebook โต้ตอบกับครู กับเพื่อนได้ ปีใหม่เล่นดนตรีให้เพื่อนฟังด้วยแก้ปัญหาโดย ตอนเที่ยงมานั่งพิมพ์งานที่ห้องครู แล้วส่งงานทางเมล นักเรียนไม่หนี และส่งงานครูได้ เลยไม่แน่ใจว่า เขาเขียนไม่ออกจริงไหม

ท้ายสุดให้ครูแสดงความประทับใจในการร่วมกิจกรรมครั้งนี้ สั้นๆ ดังนี้

- ประทับใจในเทคนิคการรังสรรค์เมนูของครูหนึ่ง, การตีกรอบแนวความคิด, ชอบบรรยากาศ อาหารอร่อย, การเสียสละเวลาของครู, ข้อคิดจากครูทองปานในการ กลับคืนถิ่น, การศรัทธาในตัวเด็ก, การตั้งใจของครู เวลา เสวนาน้อยไป, บทบาทของครูในฐานะเพื่อน, เทคนิค การสอนของครูแต่ละคน, การร่วมมือของสมาชิกLLEN,

การมองเด็กในแง่บวก, การให้วิธีการในการแสวงหา
ความรู้ต่อเด็ก, การเปิดใจในการทำงาน, ความทุ่มเทของ
วิทยากรและครู, อยากรู้รูปแบบการสอนคณิตศาสตร์,
การดูแลเด็กกลุ่มกลาง, ทำอย่างไรกระบวนการนำสู่
หลักสูตรได้, ความร่วมมือของสมาชิก, การเปิดใจรับฟัง
ความคิดเห็น, ประทับใจซึ่งกันและกันในตัววิทยากร, เข้าใจใน
ทักษะPBL, การเสริมแรง, ประทับใจเพื่อนร่วมเวทีเสวนา
ปิดเวทีเสวนาท่ามกลางเสียงหัวเราะอย่างมีความสุข

สิ่งดีๆ ที่เกิดขึ้นตาม หรือเกินที่หวัง คือ ครูเข้าใจและ
พร้อมที่จะเดินไปด้วยกัน ครูที่ไม่เคยร่วมกิจกรรมใดๆเลย อยู่
ร่วมครบกิจกรรมท่านบอกว่าไม่คิดว่าจะมีกิจกรรมดีๆ เช่นนี้
และจากการประเมินความพึงพอใจจากแบบสอบถามในการ
เสวนาครั้งนี้ พบว่าครูมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

อุปสรรคอะไร ที่ยังก้าวไม่ผ่าน คือ ครูยังมีความยึดติด
รูปแบบ เนื้อหาตามหลักสูตรและวิตกกังวลเกี่ยวกับการวัดผล
ประเมินผล トラบใดที่ยังมีการเอา ผล O-net มาใช้ และครูยังใช้
อินเทอร์เน็ตในการสื่อสาร คำนควำน้อย

กับคำถามที่ว่าอยากรู้ได้การเสริมศักยภาพเรื่องใดบ้าง
ก็เทคนิคต่างๆ เกี่ยวกับPBL

และอยากบอก การอยู่กับเด็กมีความสุข
ขอบคุณเวทีครูเพื่อศิษย์ที่ให้โอกาสได้เห็นโลกกว้าง

เผยแพร่ใน <http://www.gotoknow.org/blogs/posts/477688>

เผยแพร่ใน <http://www.gotoknow.org/blogs/books/view/ppppp3590>

PLC_อีสาน_01 แนวทาง การขับเคลื่อน "ครูเพื่อศิษย์อีสาน"

ถึงวันนี้ เราได้กำหนดวัน "รวมครูเพื่อศิษย์อีสาน" แล้ว คือวันที่ 22-23 มีนาคม 2554 โดย ศาสตราจารย์ นพ. วิจิตรณ์ เมตตาจะมากำกับทิศทางในงานนี้ด้วยครับ

เพื่อนครู ที่ยังไม่รู้จักคำเรียกขานครูดี ครูทั้งชีพ ว่า "ครูเพื่อศิษย์" ให้ค้นคำนี้ใน GG แล้วเปิดใจอ่าน ไม่นานจะรู้ความหมายครับ ส่วนคำว่า "ครูเพื่อศิษย์อีสาน" เป็นคำที่ต่อไป ผมจะใช้เรียก ครูเพื่อศิษย์ แถวเขตบ้านเกิดเมืองนอนของผมครับ

ความเป็นมาคร่าวๆ ของครูเพื่อศิษย์อีสาน เริ่มที่

วันที่ 12 กรกฎาคม 2554 ศ.นพ.วิจิตรณ์ พานิช ให้โอกาส ครูเพ็ญศรี ใจกล้า จากโรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม อ.เชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม เข้าร่วมเวที PLC ครั้งที่ 1

วันที่ 17-18 สิงหาคม 2554 ครูเพ็ญศรี ใจกล้า รองผู้อำนวยการสมบัติ (รองผอ.ฝ่ายวิชาการ ร.ร.เชียงยืนพิทยาคม) และผม เดินทางไปร่วมเวที ครูเพื่อศิษย์ครั้งที่ 1 เรากลับมาพร้อมกับความสุขและความมุ่งมั่น ที่จะทำให้เกิด "ครูเพื่อศิษย์อีสาน"

วันที่ 19 สิงหาคม 2554 โรงเรียนเชียงใหม่จัดเวที โดยเชิญผมไปบรรยายถึง ครูเพื่อศิษย์ และ PLC ให้ครูโรงเรียนเชียงใหม่จำนวนกว่า 50 คน ตอนท้ายมีการมอบหมายให้ครูแต่ละท่านลองเขียนเรื่องเล่า ประสบการณ์ และความภาคภูมิใจในชีวิตความเป็นครู

วันที่ 19 กันยายน 2554 ประชุมปรึกษาหารือกับผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสังกัด อบจ. 20 โรงเรียน ที่ประชุมเห็นด้วยถึงแนวทาง และท่าน ผอ. กองการศึกษาฯ และวัฒนธรรม จะเดินทางไปร่วม PLC ครั้งที่ 2 อ่านต่อได้ที่ [นี้](#)

วันที่ 27-28 เรา หมายถึง ผม ผอ.สุรภีร์ (ผอ.กองบริการการศึกษาฯ อบจ.) ผอ.พิสิษฐ์ (ผอ.โรงเรียนท่าขอนยาง อยู่ติดกับ มมส.) ครูเพ็ญศรี เชียงยืน ครูเพ็ญศรี นาสีนวน ครูเพียรศรี ขามป้อม ครูอัจฉราวรรณ หนองเหล็ก ครูสุทิน นาเชือก ครูจินตนา ท่าขอนยาง เดินทางไปร่วม เวที PLC ครั้งที่ 2

ที่โรงแรม ทาวน์อินทาวน์ อ่านบล็อกเกี่ยวกับเรื่องนี้ของหมอ
วิจารณ์ได้ที่นี่ จากหมอประเสริฐที่นี่

ถึงวันนี้ เราได้กำหนดวัน "รวมครูเพื่อศิษย์อีสาน" แล้วคือ
วันที่ 22-23 มีนาคม 2554 โดย ศาสตราจารย์ นพ. วิจารณ์
เมตตาจะมากำกับทิศทางในงานนี้ด้วยครับ วิธีการเดินจากวันนี้
สู่วันนั้น ผมอาจจะต้องมาเขียนขอแบ่งปันความคิดในกระทู้
ต่อไปครับ

เผยแพร่ใน<http://www.gotoknow.org/blogs/posts/470382>

PLC_มหาสารคาม_02

ณ เชียงยี่นพิทยาคม "ทักษะสำหรับ อนาคต ในบริบทของตนเอง"

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2555 โรงเรียนเชียงยี่นพิทยาคม จัดประชุมเสวนาจัดการความรู้ ในหัวเรื่อง"ทักษะสำหรับอนาคต ในบริบทของตนเอง" ผมตั้งชื่อหัวเรื่องนี้หลังจากที่ วง KM ปิดลง เพื่อให้ตรงกับสิ่งที่ได้บรรลุในกิจกรรมที่เราทำร่วมกัน... ไม่ได้หมายความว่าเราไม่ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหัวเรื่อง ก่อนเริ่มวง "21st Century Skills ทักษะสำหรับอนาคต ที่ ลูกหลานเราต้องมี เพื่อชีวิตที่ดีในศตวรรษที่ 21" แต่เพียง ต้องการเน้นถึงจุดเด่นประเด็นสำคัญที่เราคิดและทำร่วมกัน

เย็นวันที่ 3 กุมภาพันธ์ เรา (ผม ครูเพ็ญศรี คุณอ้อ คุณตุน คุณเจี๊ยบ) ร่วมกันออกแบบกิจกรรม ให้เน้น "บริบทของตนเอง" คือ จะไม่ให้เป็นการบรรยาย (lecture) เกี่ยวกับทักษะสำหรับอนาคตให้ครูฟัง แต่เราจะเริ่มด้วยการชี้ให้เห็นปัญหาต่างๆ อันเกิดจากที่โลกเปลี่ยนแปลง สังคมเปลี่ยนแปลง นักเรียนเปลี่ยนไป ชีวิตเปลี่ยน ดังนั้นทักษะที่เราต้องการให้มีในตัวนักเรียนจึงต้องเปลี่ยน แล้วทักษะอะไรล่ะที่เราต้องการ? แล้ว วิธีการเรียนรู้จะต้องเปลี่ยนไปอย่างไร? เพื่อให้เกิดทักษะเหล่านั้น... การแบ่งครูออกเป็นกลุ่มๆ ละ 5 คน แล้วช่วยกัน กำหนดทักษะที่ต้องการ โดยใช้ประสบการณ์และมุมมองของครู

ที่แต่ละคนทำงานมาแล้วหลายปี บางท่านหลายสิบปี น่าจะสะท้อนให้เห็น "ทักษะสำหรับอนาคต ในบริบทของเราเอง" ได้

ในวัน KM กำหนดการเปลี่ยนแปลงนิดหน่อย เพื่อให้เหมาะสมกับจำนวนผู้เข้าร่วมประชุม และบรรยายภาคขณะนั้นๆ สดๆ... โดยเริ่มจากการ บรรยายชี้ให้เห็นว่าทำไมต้องมาคุยกันวันนี้เรื่องทักษะสำหรับอนาคต จากนั้นแบ่งกลุ่มๆ 5 คน ให้ช่วยกันเขียนทักษะที่เราต้องการให้เกิดในตัวนักเรียน ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง แล้วกลับมาสลับกันนำเสนอ ก่อนจะพักเที่ยง ก่อนเที่ยงคุณอ้อพาทำกิจกรรมที่ผมเองประทับใจกับวิธีชี้ชวนให้ครูสะท้อนความรู้สึกกับการทำงานของตนเอง ด้วยการให้ครูแสดงออกผ่านสัญลักษณ์มือ... ตอนบ่ายเรากลับมาเริ่มด้วยกิจกรรมตั้งสมมติฐานฝึกลมองของคุณครูสุกัญญา ที่เราได้ไปเรียนรู้มาจากลำปลายมาศพัฒนาอาทิตย์ก่อนโน้น จากนั้นผมบรรยายชี้ให้เห็นความสำคัญของความรู้ฝึกกลิ้งในตัวคน (tacit knowledge) ก่อนที่เราจะแบ่งกลุ่มๆ ละ 3 คน ผลัดกันเล่าเรื่องประสบการณ์ประทับใจในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนของตนเอง เพื่อนคนหนึ่งฟังและคอยซักให้ชัดขึ้น อีกคนหนึ่งฟังแล้วเขียนเรื่องที่ได้ฟังลงบนกระดาษ... กิจกรรมนี้เราเรียนรู้จากเวที PLC ครั้งที่ 1 ที่กรุงเทพฯ... น่าเสียดายที่เวลาน้อยไปนิด เราไม่สามารถให้คุณครูทุกท่านเล่าประสบการณ์ของตนเองต่อวง KM ได้ จึงได้เพียงตัวอย่างจากคุณครู 2-3 ท่านเท่านั้น สุดท้ายเราปิดวงด้วย AAR สไตล์จิตตปัญญา.. ประเมินด้วยตนเอง ผมมีความสุขมาก

ผมรู้สึกมั่นใจขึ้นอีก เมื่อคุณอ้อคุยกับผมเรื่องแผน
 ดำเนินการต่อไป ผมบอกคุณอ้อว่า ผมเห็นเป้าหมาย เห็น
 ทางเดิน เห็นวิธีการชัดว่าจะเริ่มและสร้างเครือข่ายในจังหวัด
 ต่อไปอย่างไร แต่ผมมองยังไม่ออกว่า เครือข่ายที่นี้จะไป
 เกี่ยวข้องกับกลไกขับเคลื่อนระดับบนของประเทศอย่างไร...
 สรุปตอนนี้ผมเข้าใจว่า คุณอ้อจะช่วยเราสร้างครูฟา
 (facilliteacher) และคอยให้คำแนะนำในส่วนที่ผมยังมองไม่ออก
 ที่ได้บอกไปข้างต้น

ผมเน้นให้คุณครูตระหนักว่า ทักษะสำหรับอนาคตตาม
 เอกสารที่แจกให้ นั้น (สรุปจากหนังสือที่ ศ.นพ.วิจารณ์ แนะนำ)
 เป็นผลการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ผ่านการทำงานวิจัยกว่าหมื่น
 ชิ้น ของต่างชาติ เขาทำวิจัยบนฐานบริบทของเขา ซึ่งแน่นอนว่า
 แตกต่างจากไทยเรา หรือแตกต่างจากไทยอีสานเรา... หากเรา
 จะช่วยกันวิเคราะห์และสังเคราะห์จากประสบการณ์ของเราเอง
 ว่า ทักษะที่เราต้องการมีอะไรบ้าง คำตอบของเราอาจจะ
 แตกต่างจากเขาก็ได้ ซึ่งหลังจากที่คุณครูแต่ละกลุ่มนำเสนอ
 ผมจับประเด็นทักษะที่เพิ่มเติมแตกต่างจาก "ในหนังสือ" ดังนี้

ทักษะ สำหรับ อนาคต	ทักษะสำหรับอนาคตในบริบทของตนเอง
ทักษะชีวิต และการ	1.ทักษะการให้ หรือแบ่งปัน เอื้อเฟื้อ หรือ ช่วยเหลือผู้อื่น 2. การรับ รับความช่วยเหลือ หรือ ทักษะการพึ่งพาตนเอง 3.

ประกอบ อาชีพ	การยับยั้งใจ พอเพียง พอประมาณ
ทักษะ สำหรับ อนาคต	ทักษะสำหรับอนาคตในบริบทของตนเอง
	การทดแทนบุญคุณ กตัญญูรู้คุณ 6. ทักษะด้านการแสดงความอ่อน น้อม สัมมาคารวะ เคารพผู้ใหญ่ 7. ทักษะการสร้างวินัยให้ตนเอง 8. ทักษะด้านศิลปะและวัฒนธรรมของตนเอง 9. ทักษะด้านอาชีพใน ท้องถิ่น
ทักษะด้าน การเรียนรู้ และ นวัตกรรม	1. ทักษะด้านการคิด (คุณครูเสนอกว้างๆ ยังไม่ชัดเจนว่าด้าน ใดบ้าง) 2. ทักษะการมีความคิดเป็นของตนเอง ความมั่นใจในตนเอง 3. ทักษะการตั้งคำถามและช่างสงสัย 4. ทักษะการสังเกต
ทักษะด้าน ข้อมูล ข่าวสาร การ สื่อสาร และ เทคโนโลยี	ไม่แตกต่างกัน และไม่ครอบคลุม คุณครูทุกกลุ่มจะเน้นเรื่อง ทักษะการ พูด และนำเสนอเป็นพิเศษ แต่ไม่ได้กล่าวถึงทักษะการฟัง มีทักษะ การใช้นวัตกรรม แต่ไม่ได้พูดถึงทักษะการสร้างนวัตกรรมทาง เทคโนโลยี
ความรู้ใน	1. ทักษะเรื่องเพศศึกษา

<p>วิชาหลัก และ ความรู้ เฉพาะ สำหรับ อนาคต</p>	<p>2. ทักษะด้านการใช้จ่าย 3. ทักษะด้านการปรับตัว</p>
--	--

มีข้อสังเกตหลายอย่างที่ทำให้ผมสรุปอย่างมั่นใจว่า สมมติฐานในใจผมเกี่ยวกับความแตกต่างของทักษะสำหรับ อนาคตจะแตกต่างกับที่อ่านในหนังสือ หรือแม้บางอันจะไม่ แตกต่างเพราะเกี่ยวเนื่องกัน แต่จุดเน้น การให้ความสำคัญ แตกต่างกันมาก จะเห็นว่าส่วนที่แตกต่างมากที่สุด คือ "ทักษะ ชีวิต" ส่วนทักษะอีกสามด้านที่เหลือนั้น มีทักษะที่คุณครูเสนอ แตกต่างจาก "ในหนังสือ" ไม่มากนัก แต่ที่น่าสนใจไม่ใช่ความ แตกต่าง แต่เป็นการขาดพร่องไป เพราะยังเหลืออีกหลายทักษะ ที่ครูไม่ได้เสนอ นั่นอาจคิดได้ว่า ทักษะเหล่านั้นเรายังขาดอยู่

ด้านทักษะชีวิต แสดงให้เห็นแล้วว่า บริบทของเรา เติบโตและเน้นคุณธรรม จริยธรรม ให้ความสำคัญกับวิถีชีวิต วัฒนธรรมการพึ่งพา อาศัย ช่วยเหลือกัน ซึ่งสืบทอดต่อกันมา สิ่งที่คุณครูกำหนดอยากให้มีในนักเรียนนั้น ไม่ได้มุ่งพัฒนา ตนเองให้โดดเด่น แต่มุ่งพัฒนาตนเองพร้อมๆ กับการช่วยเหลือ สังคม

ยกตัวอย่างเช่น ทักษะการให้ หรือช่วยเหลือ หากเราหันมาพัฒนาด้าน "การให้" ในสังคมไทย ปรับปรุงการให้ที่ก่อให้เกิดผลเสีย การให้ที่ไม่สมเหตุสมผล (ไม่เกี่ยวการเมืองนะครับ) ความจริงเรามีวัฒนธรรมที่ดีในการให้อยู่แล้ว สังเกตจากคำพังเพย "พ่อแม่รังแกฉัน" เป็นต้น

"ทักษะการรับ" ก็สำคัญจริงๆ ตรงประเด็นกับคนไทยที่ไม่ค่อยหวังพึ่งตนเอง แต่รับได้รับอย่างเดียว หากนักเรียนมีทักษะการเลือกรับความช่วยเหลือแต่พอควร ผมว่าเราจะ "พลิก" วิฤตหลายอย่างกลับมาได้... เช่นเดียวกัน ทักษะอันนี้เราก็มีมานานแล้วเช่นกัน แต่เราไม่เน้นในสิ่งที่เราควรเน้นนี้ ตัวอย่างหลักฐานคือคำสอนเรื่อง "ตนแลเป็นที่พึ่งแห่งตน" นั้นไง

ผมขอยกตัวอย่างเท่านี้.....เขียนยืดยาวต่อไปคงไม่จำเป็น.. ผมคิดว่า ทุกคนรู้อยู่แล้วว่ามันสำคัญ และจำเป็น ที่จะหันมาเห็นความสำคัญ และเรียนรู้จาก "ฐาน" ของเราเอง

คำสำคัญ (keywords): [pbl](#), [plc](#), [ครูเพื่อศิษย์](#), [ครูเพื่อศิษย์อีสาน](#), [เชียงใหม่พิทยาคม](#), [LLEN มหาสารคาม](#)

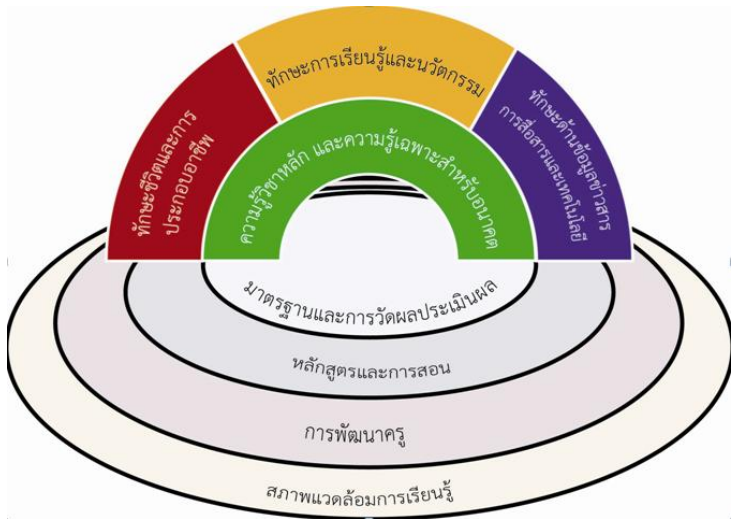
เผยแพร่ใน<http://www.gotoknow.org/blogs/posts/477633>

ผนวก

ทักษะสำหรับอนาคต 21st Century Skills

ทักษะแห่งอนาคตเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องเรียนรู้ ฝึกฝนให้เกิดในตนเองเพื่อที่จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมซึ่งเปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ผ่านมาได้อย่างมีความสุข

หนังสือ [21st Century Skills](#) โดย Bernie Trilling & Charles Fade

รูปที่ 1 แผนภาพแสดงกรอบความคิดของการศึกษาเพื่ออนาคต (ดัดแปลงจาก The Partnership for 21st Century Skills: Framework for 21st Century Learning ในหนังสือของ Ballanca & Brandt)

ครูจะต้องมีความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนมีทักษะ 4 ด้าน ได้แก่

1) ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) ประกอบด้วย ทักษะด้าน

การคิดเชิงวิพากษ์และแก้ปัญหา (Critical Thinking & Problem Solving)

ทักษะด้านการสื่อสาร (Communication)

ทักษะการสร้างความร่วมมือ (Collaboration)

ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม

(Creativity and Innovation)

2) ทักษะชีวิตและการประกอบอาชีพ (Life and Career Skills) ประกอบด้วย ทักษะด้าน

ความสามารถในการยืดหยุ่นและปรับตัว (Flexibility and Adaptability)

มีเป้าหมายของชีวิตและความมุ่งมั่น (Initiative and Self-direction)

เข้าใจสังคมและยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม (Social and Cross-Cultural Skills)

มีศักยภาพ การผลิตและยอมรับการตรวจสอบ (Productivity and Accountability)

มีความเป็นผู้นำและมีความรับผิดชอบ (Leadership and Responsibility)

3) ทักษะด้านข้อมูลข่าวสาร การสื่อสารและเทคโนโลยี (Information, Media and Technology Skills) คือ มีความรู้ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านสื่อ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

4) มีความรู้ในวิชาหลักและความรู้เฉพาะสำหรับอนาคต (Core Subjects and 21st Century Themes) ความรู้วิชาหลัก ได้แก่ ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ศิลปะ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์รัฐและความเป็นพลเมือง มีความรู้เฉพาะสำหรับอนาคต ได้แก่

- 1) ความรู้เรื่องความเป็นไปของโลก (Global Awareness)
- 2) ความรู้ทางการเงิน เศรษฐกิจ ธุรกิจและการประกอบการ (Financial, Economic, Business, and Entrepreneurial Literacy)
- 3) ความรู้เรื่องความเป็นพลเมือง (Civic Literacy)
- 4) ความรู้เรื่องสุขภาพ (Health Literacy)
- 5) ความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม (Environmental Literacy)

จากแผนภาพรอบความคิด จะสามารถทำให้มีเกิดทักษะแห่งอนาคตได้ ต้องมีระบบการศึกษาที่ดี ต้องมีสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ (Learning Environment) ที่ดี มีการพัฒนาครู (Professional Development) มีหลักสูตรและการสอน (Curriculum and Instruction) มีมาตรฐานและมีการวัดผล ประเมินผล (Standard and Assessments)

บันทึกชีวิตครูสู่ชุมชนการเรียนรู้ (๑) กำเนิด และ อานิสงส์ ของ PLC

จากบล็อกgotoknow ของศ.นพ. วิจารย์ พานิช

<http://www.gotoknow.org/blogs/posts/451458?locale=en>

บันทึกชุดนี้ ถอดความจากหนังสือ Learning by Doing :

A Handbook for Professional Learning Communities at Work. 2nd Ed, 2010 เขียนโดย Richard DuFour, Rebecca DuFour, Robert Eaker, Thomas Many

ผมตั้งชื่อบันทึกชุดนี้ว่า “บันทึกชีวิตครู...” เพราะเชื่อว่า “ครูเพื่อศิษย์” ทำหน้าที่ครูด้วยความบันทึกใจ รักและสนุกต่อการทำหน้าที่ครู ให้คุณค่าต่อการทำหน้าที่ครู แม้จะเหนื่อยและหนัก รวมทั้งหลายครั้งหนักใจ แต่ก็ไม่ท้อถอย โดยเชื่อไฟที่ช่วยให้แรงบันดาลใจไม่มอดคือ คุณค่าของความเป็นครู

ผมขอร่วมบูชาคุณค่าของความเป็นครู และครูเพื่อศิษย์ ด้วยบันทึกชุดนี้ ชุดก่อนๆ และชุดต่อๆ ไป ที่จะพากเพียรทำเพื่อบูชาครู เป็นการลงเงิน ลงแรง (สมอง) และเวลา เพื่อร่วมสร้าง “บันทึกชีวิตครู” โดยไม่หวังผลตอบแทนส่วนตัว หวังผลต่ออนาคตของบ้านเมืองเป็นหลัก

Richard DuFour เป็น “บิดาของ PLC” ตามหนังสือเล่มนี้เขาบอกว่าเขาเริ่มทำงานวิจัย พัฒนา และส่งเสริม PLC

มาตั้งแต่ ค.ศ. 1998 คือ พ.ศ. ๒๕๔๑ ก่อนผมทำงาน KM ๕ ปี
คือผมทำงาน KM ปี พ.ศ. ๒๕๔๖

ที่จับ ๒ เรื่องนี้โยงเข้าหากันก็

เพราะ PLC (Professional Learning Community) ก็คือ CoP
(Community of Practice) ของครูนั่นเอง และ CoP คือรูปแบบ
หนึ่งของ KM

ตอนนี้ PLC แพร่ขยายไปทั่วสหรัฐอเมริกา รวมทั้ง
ประเทศอื่นๆ ที่ต้องการพัฒนาคุณภาพของการศึกษาของ
ประเทศ เช่นสิงคโปร์

หัวใจสำคัญที่สุดของ PLC คือมันเป็นเครื่องมือในการ
ดำรงชีวิตที่ดีของคุณ ในยุค ศตวรรษที่ ๒๑ ที่การเรียนรู้ใน
โรงเรียน (และมหาวิทยาลัย) ต้องเปลี่ยนไปจากเดิมโดยสิ้นเชิง
โดยครูต้องเปลี่ยนบทบาทจาก “ครูสอน” (teacher) มาเป็น “ครู
ฝึก” (coach) หรือครูผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน
(learning facilitator) ห้องเรียนต้องเปลี่ยนจากห้องสอน (class
room) มาเป็นห้องทำงาน (studio) เพราะในเวลาเรียนส่วนใหญ่
นักเรียนจะเรียนเป็นกลุ่ม โดยการทำงานร่วมกัน ที่เรียกว่าการ
เรียนแบบโครงการ (Project-Based Learning)

การศึกษาต้องเปลี่ยนจากเน้นการสอน (ของครู) มา
เป็นเน้นการเรียน (ของนักเรียน) การเรียนเปลี่ยนจากเน้นการ
เรียนของปัจเจก (Individual Learning) มาเป็นเรียนร่วมกันเป็น
กลุ่ม (Team Learning) เปลี่ยนจากการเรียนแบบเน้นการ
แข่งขัน เป็นเน้นความร่วมมือหรือช่วยเหลือแบ่งปันกัน

ครูเปลี่ยนจากการบอกเนื้อหาสาระ มาเป็นทำหน้าที่สร้างแรงบันดาลใจ สร้างความท้าทาย ความสนุก ในการเรียนให้แก่ศิษย์ โดยเน้นออกแบบโครงงานให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกันลงมือทำ เพื่อเรียนรู้จากการลงมือทำ (Learning by Doing) เพื่อให้ได้เรียนรู้ฝึกฝนทักษะ 21st Century Skills แล้วครูชวนศิษย์ร่วมกันทำ reflection หรือ AAR เพื่อให้เกิดการเรียนรู้หรือทักษะที่ลึกและเชื่อมโยง รวมทั้งโยงประสบการณ์ตรงเข้ากับทฤษฎีที่มีคนเผยแพร่ไว้แล้ว ทำให้เกิดการเรียนรู้เชิงทฤษฎีจากการปฏิบัติ ไม่ใช่จากการฟังและท่องบ่น

หัวใจของการเปลี่ยนแปลงคือ เรียนรู้จากการลงมือทำ (Learning by Doing) เปลี่ยนจากรู้จากฟังครูสอน (Learning by Attending Lecture/Teaching)

ทั้งหมดนี้ เป็นการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนและการศึกษาโดยสิ้นเชิง เป็นการเปลี่ยนแปลงในระดับจิตสำนึก ระดับรากฐาน และระดับโครงสร้าง จึงต้องมี “การจัดการการเปลี่ยนแปลง” (Change Management) อย่างจริงจังและเป็นระบบ โดยต้องมีทั้งการจัดการแบบ Top-Down โดยระบบบริหาร (กระทรวงศึกษาธิการ) และแบบ Bottom-Up โดยครูช่วยกันแสดงบทบาท

มองจากมุมหนึ่ง PLC คือเครื่องมือสำหรับให้ครูรวมตัวกัน (เป็นชุมชน – community) ทำหน้าที่เป็น Change Agent ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในระดับ “ปฏิรูป” การเรียนรู้เป็นการปฏิรูปที่ “เกิดจากภายใน” คือครูร่วมกันดำเนินการ

เพื่อให้การปฏิรูปการเรียนรู้ดำเนินคู่ขนาน และเสริมแรงกัน ทั้งจากภายในและจากภายนอก

PLC เป็นเครื่องมือให้ครูเป็น actor ผู้ลงมือกระทำ เป็น “ประธาน” เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงให้แก่วงการศึกษา ไม่ใช่ปล่อยให้ครูเป็น “กรรม” (ผู้ถูกกระทำ) อยู่เรื่อยไป หรือเป็น เครื่องมือปลดปล่อยครู ออกจากความสัมพันธ์เชิงอำนาจ สู่ความสัมพันธ์แนวราบ เพื่อร่วมกันสร้างการเปลี่ยนแปลงให้แก่วงการศึกษา รวมทั้งสร้างการรวมตัวกันของครู เพื่อทำงานสร้างสรรค์ ได้แก่ การเอาประสบการณ์การจัดการเรียนรู้แบบ PBL และนวัตกรรมอื่นๆ ที่ตนเองทดลอง เอามาแลกเปลี่ยน แบ่งปันกัน เกิดการสร้างความรู้หรือยกระดับความรู้ในการทำหน้าที่ครู จากประสบการณ์ตรง และจากการเทียบเคียงกับ ทฤษฎีที่มีคนศึกษาและเผยแพร่ไว้

เป็นเครื่องมือ นำเอาเกียรติภูมิของครูกลับมา โดยไม่รอให้ใครหยิบยื่นให้ แต่ทำโดยลงมือทำ ครูแต่ละคนลงมือศึกษา 21st Century Skills, 21st Century Learning, 21st Century Teaching, PBL, PLC แล้วลงมือทำ ทำแล้วทบทวน การเรียนรู้จากผลที่เกิด (reflection) เอง และร่วมกับเพื่อนครู เกิดเป็น “ชุมชนเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์” ซึ่งก็คือ PLC นั่นเอง

ผมมองว่า PLC คือเครื่องมือที่จะช่วยนำไปสู่การตั้ง โจทย์และทำ “วิจัยในชั้นเรียน” ที่ทรงพลังสร้างสรรค์ จะช่วยการ ออกแบบวิธีวิทยาการวิจัย การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัย และการสังเคราะห์ออกมาเป็นความรู้ใหม่ ที่

เชื่อมโยงกับบริบทความเป็นจริงของสังคมไทย ของวงการ
ศึกษาไทย คือจะเป็นผลการวิจัยในชั้นเรียนที่ไม่ใช่จำกัดอยู่
เฉพาะข้อมูลในชั้นเรียนเท่านั้น แต่จะเชื่อมโยงสู่ชีวิตจริงของ
ผู้คนที่เป็บริบทของการเรียนรู้ของนักเรียน และการทำงานที่
ครูด้วย

"PBL"ของสายใจ

จากบล็อก gotoknow ของครูธนิตย์ สุวรรณเจริญ

โรงเรียนบ้านกร่าง จังหวัดพิษณุโลก

<http://www.gotoknow.org/blog/tnitsu/460305>

เมื่อภาคเรียนที่แล้ว นอกจากจะใช้ PBL(Project Based Learning)สอนสิ่งแวดล้อม ผมยังใช้สอนซ่อมเสริมให้กับ ม. 4/1 อีกด้วย ถ้าพิจารณาจากเอกสารหรือฉบับรายงานที่นักเรียนเขียนด้วยลายมือส่ง ผลที่ได้ไม่ชัดเจนครับ อาจเป็นเพราะข้อสงสัยหรือปัญหาอย่างน้อยหนึ่งอย่าง ต้องตรวจสอบด้วยการทดลอง ซึ่งทุกคนไปดำเนินการเองที่บ้าน ครูจึงไม่เห็นการปฏิบัติจริง แต่เท่าที่ติดตามหลักฐาน ร่องรอย ข้อมูล หรือพัฒนาการของชิ้นงาน ซึ่งแต่ละคนได้สืบค้นหา รวมถึงการซักถามพูดคุยทุกสัปดาห์ นักเรียนเกือบครึ่งห้องครับ ที่ศึกษาค้นคว้าตามที่ตัวเองสนใจอย่างต่อเนื่อง

ให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้เรื่องใดก็ได้ ตามที่นักเรียนชอบอยากรู้ เรื่องไม่ชอบไม่ต้องค้นหา ถ้าเป็นครู..สุนัขพันธุ์บางแก้ว ไก่ชนเหลืองหางขาว ต้นกร่าง ต้นปีบ(กาสะลอง) ล้วนน่าสนใจ เพราะต่างเกี่ยวข้องกับ หรือเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดพิษณุโลก หรือของตำบลบ้านกร่างเรา แต่ถ้านักเรียนไม่สนใจเรื่องพวกนี้ ก็เอาเรื่องอื่น ครูกับเธอไม่จำเป็นต้องอยากรู้เรื่องเดียวกัน มอบหมายงานแรกให้กับนักเรียนครับ

LLEN
MSU

ตั้งใจจะให้คณอย่างนี้อีกสักกรอบสองรอบ จากข้อมูลทีสืบทัน หวังนักเรียนจะเกิดปัญหา หรือเกิดข้อสงสัยขึ้นมาบ้าง จากนั้นจะให้ดำเนินการตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ต่อไป ได้แก่ ตั้งสมมติฐาน ตรวจสอบ จนถึงวิเคราะห์สรุปเป็นองค์ความรู้ หากไม่ทดลองก็อาจศึกษาอะไรก็ได้ ทุกขั้นตอนควรมาจากนักเรียนเองจริงๆ ครูเป็นผู้ชี้แนะหรือสนับสนุนบ้างเท่านั้น (ที่มา : ซ่อมเสริมด้วยโครงการ)

ผมกำหนดให้นักเรียนต้องบันทึกผลการปฏิบัติงานส่งสัปดาห์ละครั้ง แล้วพูดคุย ซักถามความเข้าใจ และปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นระยะ นักเรียนคนใดลงมือทำอย่างจริงจัง เอาใจใส่ดี จะเล่าได้เป็นฉากๆ แต่คนที่ไม่ค่อยคืบหน้า ผลัดวันประกันพรุ่งอยู่เรื่อยมักไม่ค่อยกล้าสู้หน้าครูครับ(ฮา) ผมเองพยายามทวงถามอยู่ตลอด แต่ก็ไม่ได้จริงจังอะไรมาก เข้าใจดีครับ นักเรียนแต่ละคนแตกต่างกัน โดยเฉพาะความรับผิดชอบ ที่สำคัญอยากให้ผลงานที่ออกมานั้น มาจากความอยากรู้อยากเห็นของนักเรียนเป็นลำดับแรกสุดด้วย

บันทึกผลการปฏิบัติงาน
ชื่อ : โสม เสริมด้วยโครงการ

วันที่	วัน/เดือน/ปี	ทำอะไร	สิ่งที่พบเจอ	สรุปผล
1	4/ก.พ./53	- ศึกษาวิธีทำไข่ต้มเค็มรสอร่อย	- ไข่ต้มเค็มในตู้เย็นจะเสีย	5ดาว
2	15/ก.พ./53	- ศึกษาวิธีทำไข่ต้มเค็มรสอร่อย	- ไข่ต้มเค็มในตู้เย็นจะเสีย	5ดาว
3	22/ก.พ./53	- ศึกษาวิธีทำไข่ต้มเค็มรสอร่อย	- ไข่ต้มเค็มในตู้เย็นจะเสีย	5ดาว
4	12/ก.ค./53	- ศึกษาวิธีทำไข่ต้มเค็มรสอร่อย	- ไข่ต้มเค็มในตู้เย็นจะเสีย	5ดาว
5	17/ก.ค./53	- ศึกษาวิธีทำไข่ต้มเค็มรสอร่อย	- ไข่ต้มเค็มในตู้เย็นจะเสีย	5ดาว
6	7/ก.พ./53	- ศึกษาวิธีทำไข่ต้มเค็มรสอร่อย	- ไข่ต้มเค็มในตู้เย็นจะเสีย	5ดาว
7	9/ก.พ./53	- ศึกษาวิธีทำไข่ต้มเค็มรสอร่อย	- ไข่ต้มเค็มในตู้เย็นจะเสีย	5ดาว
8	1/ก.พ./53	- ศึกษาวิธีทำไข่ต้มเค็มรสอร่อย	- ไข่ต้มเค็มในตู้เย็นจะเสีย	5ดาว
9	21/ก.พ./53	- ศึกษาวิธีทำไข่ต้มเค็มรสอร่อย	- ไข่ต้มเค็มในตู้เย็นจะเสีย	5ดาว

ใกล้สิ้นเทอม นักเรียนทยอยส่งเล่มรายงานจนครบ แต่คุณภาพไม่เท่ากันแน่ ไม่มีเกรด เพราะเป็นการสอนซ่อมเสริม ตามนโยบายโรงเรียน ที่ต้องการซ่อมนักเรียนอ่อน และเสริมนักเรียนเก่ง แต่นับเป็นโอกาสดีของครู ที่จะได้ทดลองสอนอย่าง ที่อยากจะทำ เพราะส่วนตัวเชื่อว่า การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง นั้น จะเกิดประโยชน์จริงกับชีวิตความเป็นอยู่ของเด็กๆ ในวันข้างหน้า

ผมคัดเลือกรายงานนักเรียนเก็บไว้ 3-4 เล่มเป็นตัวอย่างหนึ่งในนั้นอยากจะเล่าละเอียด เพื่อให้เห็นว่า นี่เป็นPBL อีกสถานการณ์หนึ่ง ที่ตัวเองนำมาใช้กับลูกศิษย์ เป็นผลงานของ น.ส.สายใจ แป้นบุษราคัม ปัจจุบันอยู่ ม.5/1 เธอเรียนปานกลาง แต่ความพยายามหรือความมุ่งมั่นที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จ เธอไม่เป็นรองใคร ผมสอนและเห็นสายใจมา ตั้งแต่เข้าเรียน ม.1 ใหม่ๆแล้ว

เธอเริ่มด้วยการสืบค้นเรื่องราวของไก่ชนเหลืองหางขาว จากทั้งในตำราและอินเทอร์เน็ต เหลืองหางขาวเป็นสายพันธุ์ไก่ชน ซึ่งโด่งดังมาตั้งแต่ครั้งประวัติศาสตร์ เพราะเป็นไก่ของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เมื่อครั้งพระองค์ทรงพำนักอยู่ในกรุงหงสาวดี ประเทศพม่า ในฐานะเชลย ก่อนจะกอบกู้บ้านกู้เมืองสำเร็จในเวลาต่อมา ไก่ชนเหลืองหางขาวมีถิ่นกำเนิดที่บ้านหัวแท ต.บ้านกร่าง อ.เมือง จ.พิษณุโลก นี้เองครับ

เธอหาข้อมูล ประวัติ ตำนาน และลักษณะทั่วไปของไถ่ชนสาย

พันธุ์ต่าง ๆ อยู่ครั้งสองครั้ง จึงเกิดข้อสงสัย หรือระบุนปัญหา

ได้ “ไถ่ชนในบ้านกร่างมีทั้งหมดกี่สายพันธุ์” เธอตั้งสมมติฐาน

ไว้ 4 สายพันธุ์ครับ พร้อมกับออกแบบวิธีการตรวจสอบ

-สำรวจลักษณะไถ่ชน(เพศผู้)ในหมู่บ้านข้างเคียง

-จดบันทึกข้อมูลลักษณะของไถ่ชนให้ละเอียด เช่น สี ปาก

ลักษณะหงอน ลำแข้ง เป็นต้น

-นำลักษณะของไถ่ชนที่บันทึกไว้มาเปรียบเทียบกับข้อมูลที่

หามาได้จากหนังสือ

-สัมภาษณ์ผู้เลี้ยงไถ่หรือฟาร์มใหญ่ ๆ ที่พอจะให้ข้อมูลได้

เธอศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมต่อในเรื่อง น้ำยาอาบนํ้าไถ่ ยาถ่าย

และสมุนไพรที่ใช้รักษาโรค แล้วระบุนปัญหาไว้ 2 ประการ

ได้แก่ 1) น้ำยาอาบนํ้าไถ่สูตรใดดี

2) เปลือกทุเรียนกับตะไคร้ สิ่งใดกำจัดไรไถ่ได้ดีกว่า

ปัญหา : สูตรสมุนไพรที่ใช้อาบนํ้าไถ่ใดดี

สมมติฐาน : สูตรที่มีส่วนผสมของยอดส้มป่อย น่าจะใช้ได้

ดีกว่าสูตรอื่น

วิธีตรวจสอบ

- สัมภาษณ์ผู้เลี้ยงไก่ในหมู่บ้าน
- สำรวจสูตรการทำน้ำยาสำหรับอาบน้ำไก่
- นำสูตรน้ำยาอาบน้ำไก่มาเปรียบเทียบผลการใช้ ด้วยการสัมภาษณ์

ปัญหา : เปลือกทุเรียนและตะไคร้อย่างไหนกำจัดไรในตัวไก่ได้ดีกว่า

สมมติฐาน : เปลือกทุเรียนน่าจะกำจัดไรในตัวไก่ได้ดีกว่าตะไคร้

วิธีตรวจสอบ

- หาข้อมูลเรื่องตัวไรที่อยู่ในไก่
- นำเปลือกทุเรียนที่เหลือไปผึ่งแดดประมาณ 3 วัน
- นำเปลือกทุเรียนที่ผึ่งแดดไปวางตามจุดต่างๆในเล้าไก่
- ตัดใบตะไคร้มาประมาณ 3 กอ
- หั่นตะไคร้แล้วนำไปปูพื้นในรัง ซึ่งแม่ไก่ใช้ฟักไข่
- นำผลการทดลองทั้งสองชุดมาเปรียบเทียบจำนวนไรไก่

หนึ่งภาคเรียนเต็ม ที่สายใจศึกษา ค้นคว้า และตรวจสอบความคิดของตัวเองหลายเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นสายพันธุ์และจำนวนไก่ชน สูตรน้ำยาอาบน้ำ รวมทั้งการกำจัดตัวไรด้วยสมุนไพร สุดท้ายจึงสรุปผลการศึกษาทั้งหมดไว้ในฉบับรายงานของเธอ

ตอนที่ 1

ไก่ชนในบ้านกว้างมี 9 สายพันธุ์ ได้แก่ เหลืองหางขาว 8 ตัว ประดู่
เลาหางขาว 48 ตัว ประดู่หางดำ 60 ตัว เขียวหางดำ 61 ตัว นกแดง
หางแดง 39 ตัว ลายหางขาว 58 ตัว นกกรดหางดำ 34 ตัว เทาหาง
ขาว 35 ตัว และเขียวเลาหางขาว 34 ตัว

ตอนที่ 2

เมื่อใช้น้ำสมุนไพรอาบตัวไก่ หลังจากที่ดีเสร็จ สรุปได้ว่าสูตรที่สอง
(มียอดดรัมมอย) ใช้ได้ดีที่สุด โดยได้ข้อมูลมาจากนายธีระชัย เขียว
หอม บ้านเลขที่ 82/7 หมู่ 6 ต.บ้านกว้าง อ.เมือง จ.พิษณุโลก ซึ่งได้
สูตรนี้มาจากต้นตำรับที่ใช้กันมานาน จะใช้อาบตัวไก่อันละ 2-3 ครั้ง
จะทำให้ไก่แข็งแรง รักษาผิวไก่ และทำให้ขนเป็นเงางามอีกด้วย

ตอนที่ 3

เปลือกทุเรียนกำจัดไรในตัวไก่ ได้ข้อมูลและแนวคิดที่ว่า ผู้เลี้ยงไก่
พื้นเมืองมักจะประสบปัญหาเรื่องตัวไร และกลิ่นที่เหม็นในเล้าไก่ จึง
นำเปลือกทุเรียนและตะไคร้มาเปรียบเทียบกัน ซึ่งสรุปผลออกมาว่า
เปลือกทุเรียนกำจัดไรในตัวไก่ได้ดีกว่าตะไคร้ เมื่อนำเปลือกทุเรียน
ที่ตากแห้ง 3 วันไปวางตามจุดต่างๆในเล้าไก่ กำจัดไรไก่ได้จริง โดย
ใช้เวลาในการทดลอง 2 วัน

จำเรื่องราวเหล่านี้แม่น จากการที่ติดตามให้คำปรึกษา ยิ่งพอสิ้น
เทอมได้อ่านรายงาน รู้สึกอิมเอมครีบ แม้ผลการค้นคว้าอย่าง
ต่อเนื่องของสายใจ จะเป็นหนึ่งในไม่กี่คนของห้องก็ตาม

พร้อมกับข้อสรุปตัวเอง บ้านกว้างไม่สิ้นคนดี(ฮา)

คณะครูที่ร่วมเปิดเวทีเสวนาครูเพื่อศิษย์

นายมณูชัย ทัพเจริญ	นายสุรัชย์ พันธรัักษ์พงษ์
นายผิน ศรีโยวงศ์	นายพรชัย อำไพพร
นายสมบัติ เอื้อกิจ	นายชัยยา ถนอมวัฒนา
นายธีระพงษ์ นามเชียงใหม่	นายวิทยา กมลเลิศ
นางประคอง สร้อยเกลียว	นายคำพันธ์ ชินโคตร
นางลัดดาวัลย์ จันละคร	นางประดับ รักษานาม
นายวัฒนา ตรีเดช	นางจินตนา บุณนาค
นายทองปาน สระกลาง	นางพรทิพย์ ศุขศิริ
นายภาณุพันธ์ เฉลิมภัทรกุล	นางสาวจริยา ไชยเวช
นายสุริยะ อาสาสนา	นางเพียงพิศ ชื่นพิบูลย์
นายอำนาจ คุณแรง	นางปานิสรา เฉลิมภัทรกุล
นางผกาวัลลี ตรีเดช	นางจันทร์เพ็ญ คุณสมบัติ
นางสุจิตรา เกษมราษฎร์	นางสาวกุลวรรณ ผาพิมูล
นายวันชัย ภิบาล	นางสาวสุชาสินี ไชยศึก
นางอัมพร เหล่าวงษา	นางสาวดาหวัน ทะสา
นายสุนทร ใหม่คามิ	นางสาวสุนิสา จันทร์พล
นางภัทรสรณ์ แพงคำ	นายสุชาติ ใจดี
นางสุภัทรา โพธิ์หล้า	นายสุนทร สัตโรจน์
นางสาวรักษ์ ศรีลคร	นายประสพสุข เหล่าสะพาน
นางธัญพร รักแร่	นางผกามาศ ถนอมวัฒนา
นายสมาน โอชะคลัง	นางละออง เหล่าจุม
นางศศิธร เอื้อกิจ	นางบุษราภรณ์ ชาวทอง

นางสุชีรา เทศาพรหม
 นายกชพรรณ แสนสุวรรณ
 นางยุพี ภิรมย์
 นางเพ็ญศิริ จำเริญศรี
 นางดาวไสว ศรีชัยทอง

นางภิญญาณิชฐ์ ปัญญาศิริสิทธิ์
 นายศิวาวุช ชินโคตร
 นางสาวพีพร ไชยศาสตร์
 นายสุรียา เสนาวงค์

สมาชิก LLEN

ดร.ฤทธิ์ไกร ไชยงาม	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
นางฉวีวรรณ เวชชศาสตร์	โรงเรียนแกดำวิทยาคาร
นางอัจฉราวรรณ ภิบาล	โรงเรียนหนองเหล็กศึกษา
นายไชยณรงค์ ประชุม้อง	นางเพ็ญศรี ใจกล้า
นายวิรัตน์ พลศรี	ว่าที่ร.อ.ขวัญเมือง สิทธิจันทร์
นายวัชรกร สุดโทวา	นายเลิศพิภพ แสนวัง
นางจารีต ศิริงาม	นางพรรณอร โอชะคลัง
นางพิมพ์มาศ วัจนะสาลิกากุล	นางบัวศรี พงษ์สระพัง
นางทรงศรี ศรีคุณแก้ว	นางพิกุล ไกรตรี
นายกฤฎการ ดาสุเทพ	นางสาวสุกัญญา มะลิวัลย์

มูลนิธิสดศรี สฤษดิ์วงศ์

นางสาววรรณ เลิศวิจิตรจรัส
 นางสาวตยา สารพร
 นางสาวแก้วใจ ศาสตร์ประสิทธิ์